

آذر ماه ۱۳۹۷

هماهنگی فرم، سازه و عملکرد در طراحی مرکز رصد و ستاره‌شناسی با استفاده از معماری بیونیک

مهشید ضمیری^۱، حسام‌الدین ستوده^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، پردیس بین‌الملل قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران. mahshidzamiri@gmail.com

۲- استادیار، گروه معماری، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران. Hesam.hds@gmail.com

چکیده

بشر از دیرباز علوم ستاره‌شناسی و رصد اجرام آسمانی را با وسایلی بسیار ابتدایی آغاز نموده و روز به روز در پی تکمیل این علم بوده است. حال با توجه به پیشرفت روز افزون تکنولوژی و ساخت ابزارهای بسیار پیشرفته توسط بشر، علوم آسمانی پیشرفت چشمگیری نموده است که در پی این فرآیند رو به رشد، بشر برای انجام تحقیقات خود نیازمند فضاهای بسیار گسترده‌تری می‌باشد. از این رو بشر برای انتقال این میراث گران‌بها به نسل‌های آینده و آموزش هرچه کاملتر، فضایی پیشرفته و کارآمد را نیاز دارد که از جمله این فضاها رصدخانه‌های نجوم می‌باشند. رصدخانه مکانی برای دیدن پدیده‌های طبیعی و پیش‌بینی وقایع طبیعی می‌باشد و لذا در ارتباطی جدانشدنی با طبیعت قرار دارد، بنابراین فرم، سازه و عملکرد این فضا می‌بایست در هماهنگی با طبیعت بوده و برگرفته از طبیعت باشد. بدین منظور و با توجه به اینکه در عصر حاضر توجه به طبیعت و هماهنگی معماری با طبیعت در سبک‌هایی مانند بیونیک و اصول و الگوهای آن دیده می‌شود، می‌توان بیان نمود که با استفاده از رویکرد بیونیک در طراحی مکانی مانند رصدخانه می‌توان به فرم، سازه و عملکرد هماهنگ با طبیعت در طراحی معماری رصدخانه دست یافت. لذا تحقیق حاضر با استفاده از روش کتابخانه‌ای و بررسی منابع موجود به جمع‌آوری اطلاعات در رابطه با رصدخانه و همچنین معماری بیونیک پرداخته و نحوه دستیابی به هماهنگی در فرم و سازه و عملکرد در طراحی رصدخانه را با استفاده از معماری بیونیک مورد بررسی قرار می‌دهد و در نتیجه بیان می‌دارد که با توجه به ارتباط عملکرد رصدخانه با طبیعت، با طراحی فرم و سازه هماهنگ با طبیعت می‌توان در راستای دستیابی به فرم و سازه و عملکرد هماهنگ در مرکز رصد و ستاره‌شناسی از اصول و الگوهای بیونیک در معماری رصدخانه استفاده نمود.

واژگان کلیدی: نجوم، رصدخانه، بیونیک، طبیعت، تکنولوژی، مرکز رصد و ستاره‌شناسی.